

I konferencja

Cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie”

Mówi się wiele o patriotyzmie, ale czy zdajemy sobie sprawę co to jest w ogóle patriotyzm, czy potrafimy sobie odpowiedzieć na pytanie czy jesteśmy patriotami? **Patriotyzm** to wielkie słowo, wielkie a zarazem bliskie sercu każdego człowieka – obywatela danej Ojczyzny. Oznacza umiłowanie kraju ojczystego, rodzinnej ziemi, a także gotowość poświęcenia się dla własnego narodu. Dla Polaków słowo to nabiera szczególnego znaczenia. Polska zginęła z mapy świata na ponad sto lat. By zrozumieć co to znaczy umiłowanie Ojczyzny należy nauczyć już od najwcześniejszych lat zauważania piękna wokół siebie, dumy z tego co nas otacza, a przede wszystkim konieczności poznania historii regionu, poznania jego zabytków stąd ważność podjęcia tematu zabytki gminy Miejska Górka w myśl porzekadła *Cudze chwalicie....*

Gmina Miejska Górka położona jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego i wraz z gminami Rawicz, Bojanowo, Jutrosin i Pakosław należy do powiatu rawickiego. Zajmuje powierzchnię 103,6 km², a zamieszkuje ją ok. 9,5 tys. osób. Do gminy należy 17 wsi sołeckich. Położenie gminy w układzie gospodarczym kraju jest korzystne, co podkreślają dwie drogi: droga krajowa nr 36 oraz droga wojewódzka Rawicz-Poznań.

Liczące ponad 3,2 tys. mieszkańców miasto Miejska Górka leży w dolinie rzeki Dąbrocznej, dopływu Orli. Od Rawicza oddalone jest o 9 km, a od Poznania dzieli je 100 km.

Zdecydowaną większość obszaru gminy (około 88%) stanowią użytki rolne, toteż jej rozwój w dużej mierze związany jest z rolnictwem. Gospodarka rolna obejmuje głównie produkcję roślinną, a także zwierzęcą, w której dominuje hodowla trzody chlewnej i bydła mlecznego. Coraz większą dynamikę wykazują sfery usług i wytwórczości. Jest ona rezultatem rozwoju infrastruktury technicznej i tworzenia sprzyjających warunków dla powstawania i działalności firm produkcyjnych oraz usługowych.

Doskonale zorganizowana jest na terenie gminy opieka lekarska, którą zapewniają mieszkańcom dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

Gmina posiada sieć wodociągową. Ponad połowa mieszkańców korzysta z gazu ziemnego. Na jej terenie realizowany jest obecnie program sanitacji, w ramach którego m.in. w 2008 r. oddano do użytku oczyszczalnię ścieków.

W mieście i gminie zachowało się wiele zabytków. Do najcenniejszych należą: barokowy, poreformacki zespół klasztorny na Goruszkach z 1742 r., kościół parafialny pw. św. Klemensa

z Zakrzewie z XVIII w., kościół parafialny pw. św. Jakuba w Sobiałkowie z XVII w., neobarokowy pałac w Dłoni z 1910 roku.

W gminie Miejska Górka z dniem 1 lipca 2007 roku powołano Gminny Zespół Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnej Oświaty, którego celem jest obsługa i nadzór w zakresie spraw finansowych, organizacyjnych i administracyjnych szkół i przedszkoli.

Na terenie gminy Miejska Górka funkcjonuje 11 placówek oświatowych, tj. 3 przedszkola, 5 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 1 liceum o profilu policyjnym i ogólnym oraz 1 szkoła zawodowa. Szkoły podstawowe podjęły przybliżenie swoim uczniom zabytków w celu wyrabiania chęci poznania regionu, by na tej bazie zrealizować zamiłowanie do samodzielnego pogłębiania wiadomości o swojej małej ojczyźnie jakim jest miejscowość zamieszkania i najbliższa okolica.

Cele:

- Zorganizowanie konferencji na temat zabytków gminy Miejska Górka pod hasłem **„Cudze chwalicie ,swego nie znacie, sami nie wiecie ,co posiadacie”**.
- Zdobywanie wiedzy poprzez własną aktywność ,
- Poznanie historii własnego regionu,
- Rozbudzanie postaw patriotycznych w stosunku do regionu i kraju,
- Włączanie dzieci z klasy specjalnej do realizacji zdań zespołowych z rówieśnikami z równoległych klas szkoły.
- Integracja dzieci niepełnosprawnych ze zdrowymi, osiągnięcie wspólnych celów.
- Zainspirowanie nauczycieli do opracowywania planu wycieczek krajoznawczych po terenie gminy.

Realizacja wyznaczonych zadań w czasie konferencji *„Cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie”*

1. Zostały wybrane następujące obiekty: Miejska Górka – klasztor na Goruszkach, kościół parafialny w Miejskiej Górcie, Dłoń - pałac w stylu neoklasycystycznym, Konary - kościół parafialny i krzyż pokutny, Zakrzewo - kościół parafialny.
2. Wyznaczono pięć drużyn ze szkół podstawowych S.P. Miejska Górka, Z.S. Konary, Z.S. Sobiałkowo, S.P. Dłoń, Z.S. Gostkowo i gimnazjum z Zespołu Szkół - klasa specjalna.

3. Pięcioosobowe drużyny pod opieką nauczyciela opracowały plany oraz sposób zdobywania wiadomości o obiektach: historii, przeznaczenia i ciekawostek o danym zabytku.
4. W Ośrodku Kultury Sportu i Aktywności Lokalnej w Miejskiej Górcie zespoły wykonały plakaty tematycznie i przygotowywały prezentację obiektów. Sposób zaprezentowania był dowolny zależał od inwencji i pomysłowości uczestników. Grupy zaprezentowały się przed rówieśnikami z innych szkół oraz zebranymi gośćmi min. laureatami konkursów, chórzystami, rodzicami i zaproszonymi gośćmi ważnymi dla społeczności lokalnej oraz komisją oceniająca pracę i wiadomości, które posiadły w tak krótkim czasie.

Podsumowanie

- Zebranie ciekawych wiadomości o zabytkach regionu i podzielenie się nimi z uczennicami i uczniami innych szkół.
- Konferencja na temat zabytków naszej gminy pod hasłem „*Cudze chwalcie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie*” zachęciła do zdobywania wiadomości o cennych pamiątkach z przeszłości.
- Wystawa plakatów wykonanych przez zespoły w OKSiAL w Miejskiej Górcie rozbudziła ciekawość i chęć skonfrontowania ich z rzeczywistymi obiektami.
- Zrozumienie przez uczniów, że należy poznać historię przede wszystkim swojej małej ojczyzny, a z biegiem lat poszerzać ją o nasz kraj, by zrozumieć co to znaczy *patriotyzm*.
- Podziękowanie osobom zaangażowanych w prezentacje obiektów.

Oto krótkie wiadomości o poznanych zabytkach:

Miejska Górka

KLASZTOR ZAKONU BRACI MNIEJSZYCH NA GORUSZKACH

Kościół i Klasztor na Goruszkach pochodzi z lat 1739-1742. Budowle postawiono dla zakonu reformatorów sprowadzonych w 1622 roku przez Adama Olbrachta Przyjemskiego. Osadzono ich przy kaplicy Św. Krzyża, położonej za miastem, na wzniesieniu zwanym Goruszki.

Kościół p.w. Św. Krzyża jest jednonawowy, całkowicie podpiwniczny. W piwnicach mieszczą się tzw. kościół dolny i kaplica Grobu Św. Franciszka. W kościele górnym jest 7 ołtarzy. W ołtarzu głównym znajduje się cenny krucyfiks z pierwszej połowy XVII w., a przy kolumnach – rzeźby Matki Boskiej Bolesnej, św. Jana Ewangelisty, św. Franciszka z Asyżu i św. Konrada z Placencji. W sześciu ołtarzach bocznych obejrzyć można liczne rzeźby i obrazy. Ambona, konfesjonały i ławki pochodzą z XVIII w. Na chórze zakonnym na uwagę zasługują stale późnobarokowe oraz duży krucyfiks z początku XVII w.

W krużgankach klasztornych o sklepieniach kolebkowo-krzyżowych umieszczono szereg obrazów, m in.: Ukrzyżowanie, z klęczącą postacią malarza oraz „Zdjęcie z Krzyża”, kilka rzeźb od XV do XVIII w. oraz portrety trumienne.

W okresie okupacji hitlerowcy zorganizowali w klasztorze więzienie, stanowiące oddział więzienia w Rawiczu. Kilkuset pomordowanych pochowano wokół kościoła. Ich pamięć uczczono pomnikiem w postaci dużej betonowej płyty nagrobkowej. Przy wejściu do klasztoru umieszczono tablice ku czci gwardiana o. Euzebiusza Huchrackiego, zamordowanego przez hitlerowców w Dachau w 1942 r.

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Św. MIKOŁAJA

Zabytek sakralny pochodzący z 1445 roku. Kościół słynął jako miejsce cudowne, bowiem w 1572 roku został obdarzony kolcem z korony cierniowej Chrystusa i z tego powodu stał się miejscem pielgrzymek. Po zniszczeniu podczas wojen szwedzkich Kościół odrestaurował Jan Opaliński, ówczesny dziedzic miasta, wystawiając 4 ołtarze boczne. Tragiczny w skutkach okazał się pożar, który w 1787 roku zniszczył nie tylko Kościół, ale również zabudowania probostwa oraz znaczną część miasta. To dwukrotne spustoszenie pozbawiło Kościół jego najcenniejszych zabytków i pamiątek. Odbudowany na nowo na generalnych murach, stoi do dnia dzisiejszego.

Dłonia

PAIAC I PARK PODWORSKI

Pałac w Dłoni powstał krótko po 1910 roku. Dla księżąt Marii Otylii i Franciszka Ksawerego Druckich – Lubeckich zaprojektował go jeden z najwybitniejszych architektów tego okresu – Roger Sławski. Pałac został wybudowany w stylu neoklasycystycznym. Centralną część obecnej budowli stanowi wcześniejszy budynek dworski. Charakterystycznym elementem dekoracyjnym pałacu jest okazały, joński portyk z czterema wysokimi kolumnami. Wnętrze pałacu zachowało kilka pomieszczeń z elementami dawnego wyposażenia.

Warto wiedzieć, że obiekt w Dłoni powstał według koncepcji stylu narodowego, tzw. „kostiumu narodowego”, który był reakcją na antypolską politykę pruską.

Pałac usytuowany jest w rozległym parku krajobrazowym, który powstał w XIX wieku, a jego powierzchnia wynosi 3,9 ha. W parku rosną platany o obwodzie do 5,7 metra oraz dęby o obwodzie do 3,6 metra.

Od 1957 roku majątek w Dłoni stał się własnością Akademii Rolniczej z Poznania (od niedawna Uniwersytet Przyrodniczy). Obecnie jest siedzibą Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Prowadzona jest tutaj praca naukowo – badawcza i działalność dydaktyczna.

Konary

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Św. MICHAŁA ARCHANIOLA

Pierwsze informacje o nim pochodzą z 1445 roku. W 1512 roku na miejsce kościoła drewnianego Jan Konarski postawił kościół z cegły palonej, który uległ spaleni w 1661 roku. W 1782 roku został odbudowany przez plebana Macieja Nowackiego.

Kościół został wykonany w stylu barokowym. Ołtarz główny był wielokrotnie przerabiany i uzupełniany współczesnymi rzeźbami śś. Jana Nepomucena i Walentego oraz dwóch aniołów. W polu środkowym ołtarza znajdują się obrazy Św. Rodziny oraz na zasuwie obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Krzyż pokutny. Krzyże pokutne to monolityczne, proste i surowe kamienne formy w kształcie krzyża wznoszone przez zabójców w miejscu popełnionego morderstwa. Zwyczaj ten przywędrował do Polski z zachodu, a panował w niej prawdopodobnie od XIII w. do poł. XIX w. Na przestrzeni wieków krzyże zmieniały swój wygląd oraz formę. *Krzyż Pokutny* z piaskowca zlepniowego. Powstał on XIV-XV wieku i jest usytuowany na krańcu wsi *Konary* nad stawem.

Zakrzewo

KOŚCIÓŁ p.w. Św. KLEMENSA

Metryka tego kościoła sięga kilkuset lat. Dokładna data tej świątyni jest jednak wątpliwa i przypuszcza się, że był to rok 1450. Zasadnicza część obecnego kościoła pochodzi z 1610 roku, kiedy to postawiono świątynię z bali modrzewiowych. W roku 1647, ówczesny właściciel Zakrzewa – Maciej Zakrzewski, ufundował murowaną kaplicę i zakrystię, które zostały dobudowane do drewnianego korpusu kościoła. Cały kościół został wzmocniony konstrukcją szkieletową w 1728 roku.

Od 1940 do 1945 roku kościół zakrzewski był zamknięty dla wiernych. Obrabowany przez okupanta - wywieziono z niego wiele cennych zabytków, służył jako magazyn leków.

Na szczególną uwagę w tym kościele zasługuje barokowa polichromia z roku 1730 wykonana przez nieznanego autora.

Przedstawia ona różne postacie z życia religijnego, które zdobi roślinna wić, liście akantu i ornamenty cęgowe. Pokrywa ona sklepienie, ściany, słupy, belki pod chórem oraz drzwi do kruchty. Wewnątrz kaplicy, zamykanej na bramę znajduje się cel pielgrzymek – obraz Matki Boskiej Pocieszenia z połowy XVIII w.

WIATRAK KOŹLAK

Zbudowany w 1696 roku, to najstarszy wiatrak – koźlak z zachowanych wiatraków w tej okolicy.

II konferencja „Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał”

czyli *rzemieślnicze zakłady pracy* w Gminie Miejska

Górka.

Rzemiosło – zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, posiadającą udokumentowane kwalifikacje do wykonywania danej działalności gospodarczej we własnym imieniu i na swój rachunek, przy zatrudnieniu niewielkiej liczby pracowników, których praca ma na celu wspieranie działalności rzemieślnika. O tym, czy dana działalność jest rzemiosłem decydują jej właściwości, charakter, niewielka skala i rozmiar oraz brak cechy uciążliwości środowiskowej oraz społecznej typowej dla działalności przemysłowej lub też produkcyjnej w znacznym rozmiarze. Jako przykład rzemiosła można podać artystyczny wyrób cegieł prowadzony w niewielkim rozmiarze, a jako działalność przemysłową – produkcję materiałów budowlanych w specjalnie przeznaczonych do tego urządzeniach prowadzona w znacznych rozmiarach w sposób zorganizowany i ciągły.¹

¹ *Mały słownik języka polskiego*, red. Elżbieta Sobol, PWN Warszawa 1977 s. 825

Rzemiosłem jest również zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez wspólników spółki cywilnej osób fizycznych posiadającą udokumentowane kwalifikacje do wykonywania danej działalności gospodarczej, w imieniu własnym tych wspólników i na ich rachunek.

W Polsce i na świecie rzemiosło jest istotnym elementem uzupełniającym przemysł i wpływającym na przyspieszenie rozwoju gospodarczego kraju. Jest czynnikiem zmniejszającym bezrobocie i wspomagającym system oświatowy. W związku z postępującym unowocześnieniem procesu wytwarzania w rzemiośle, dochodzi do zatarcia różnic między przemysłem, zwłaszcza drobnym, a rzemiosłem.

Dominującymi branżami w polskim rzemiośle są: budowlana i produkcji materiałów budowlanych, drzewna, tekstylna i odzieżowa, metalowa, elektrotechniczna i elektroniczna oraz spożywcza. Ważnym obszarem jest rzemiosło artystyczne. Do rzemiosła nie zalicza się działalności: handlowej, transportowej, usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

Cechą charakterystyczną rzemiosła jest niewielka skala i rozmiar ograniczający się zazwyczaj do usług prowadzonych przy własnych gospodarstwach domowych.

Ustawową organizacją zrzeszającą w swych strukturach rzemieślników i innych małych przedsiębiorców oraz reprezentujących ich interesy jako pracodawców jest Związek Rzemiosła Polskiego.

Prawodawca rzemieślnikiem określa osobę fizyczną, który we własnym imieniu i na własny rachunek, z udziałem pracy własnej, wykonuje działalność gospodarczą, na podstawie dowodu kwalifikacji zawodowych. Jednakże handel, gastronomia, transport, hotelarstwo, wolne zawody, lecznictwo oraz działalność artystów plastyków i fotografików są wykluczone z działalności rzemieślniczej.²

Dowodami kwalifikacji zawodowych rzemieślnika są:

² *Mały słownik języka polskiego*, red. Elżbieta Sobol, PWN Warszawa 1977 s. 824

- dyplom lub świadectwo ukończenia wyższej lub ponad gimnazjalnej szkoły o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym dziedzinie wykonywanego rzemiosła,
- dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła,
- świadectwo czeladnicze albo tytuł robotnika wykwalifikowanego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła.

W Miejskiej Górcie jako małym miasteczku (ok. 3,2 tys. mieszkańców) działają zakłady rzemieślnicze, które zapewniają pracę wielu ludziom. Coraz większą dynamikę wykazują sfery usług i wytwórczości. Jest ona rezultatem rozwoju infrastruktury technicznej i tworzenia sprzyjających warunków dla powstawania i działalności firm produkcyjnych oraz usługowych. Warto więc już w szkole podstawowej podjąć temat: ***Rzemieślnicze zakłady pracy w Miejskiej Górcie.***

Wybrano następujące zakłady:

1. Firma "Joker" Maria i Marek Buchowscy - cukiernia.
2. Firma Rymet - Roman Rydzyński- ślusarstwo, spawanie, konstrukcje stalowe.
3. Firma PPLH Walkowiak - beton (materiały budowlane), prefabrykaty.
4. Firma Anda Radosław Bajon - kołdry.
5. Firma Jarmar Rabięga - firma usługowo handlowa.
6. Firma Went-Met Daniel Łapawa - producent klimatyzacji.

Cele:

- Zapoznanie uczniów z miejscowymi zakładami pracy.
- Poznanie specyfiki produkcji, warsztatu pracy rzemieślników poszczególnych zakładów.
- Zachęcenie do wybrania zawodu, który można by wykonywać w rodzimej miejscowości, gminie.
- Zrozumienie sensu powiedzenia „*ćwiczenie czyni mistrza*”.
- Poszanowanie własnej pracy i pracy wykonywanej przez innych ludzi.

Realizacji przedsięwzięcia – II konferencji pod hasłem „Czego Jaś się nie nauczy , tego Jan nie będzie umiał” czyli ***rzemieślnicze zakłady pracy*** w Gminie Miejska Górka.

1. Prezentacja *tematyki konferencji*. Zapoznanie grup zadaniowych z tematem *rzemiosło, rzemieślnik, zakłady rzemieślnicze*

2. Zakłady rzemieślnicze w Miejskiej Górcie – uczniowie wyszukują ich na podstawie wywiadu środowiskowego.
3. Wyznaczenie sześciu, zdaniem uczniów, najbardziej interesujących zakładów pracy w drodze losowania.
4. Prezentacja *tematyki konferencji, losowanie poszczególnych miejsc do realizacji zadań.*
5. Zwiedzanie zakładów rzemieślniczych, zdobywanie wiadomości.
6. Prezentowanie poznanych zakładów pracy poprzez gazetkę ścienną opracowaną i umieszczoną w miejscowym Ośrodku Kultury Sportu i Aktywności Lokalnej w Miejskiej Górcie.
7. Konkurs zakłady rzemieślnicze w Gminie Miejska Górka.
8. Prezentacja i konkurs wiedzy na konferencji.
9. Nagrodzenie wyróżnionych i rozdanie upominków za uczestnictwo.

Podsumowanie

- Podjęcie tematu *Zakłady rzemieślnicze w Miejskiej Górcie* pozwoliło uczniom docenić rzemiosło i rzemieślników.
- Poznane zakłady pracy wzbudziły zainteresowanie zawodami, które pozwolą w dorosłym życiu znaleźć pracę w obecnym miejscu zamieszkania.
- Uczestnicy- uczniowie zdali sobie sprawę z ważności ukierunkowanego kształcenia popartego przemyślanym wyborem zawodu.
- Poznanie trudnej pracy rzemieślników wyrobiło szacunek do pracy i jej produktów.

Ważne!

Wybór tematów I i II konferencji okazał się trafny i zawsze aktualny należy więc je kontynuować.